

OBSAH

Předmluva	13
Seznam zkratek	15
Úvod	19
I Principy průtokové cytometrie	21
I.1 Základní komponenty průtokové cytometrie	21
I.1.1 Fluidní systém	21
I.1.2 Optický systém	22
I.1.3 Počítačový systém (workstation)	22
I.2 Základní parametry flow cytometrické analýzy	24
I.2.1 Dopřední rozptyl (forward scatter channel – FSC)	24
I.2.2 Boční rozptyl (side scatter channel – SSC)	24
I.2.3 Fluorescence	25
I.2.3.1 Fluorochromy	25
I.2.3.2 Heterogenita fluorescenční intenzity	26
I.2.3.3 Kvantifikace fluorescence	28
I.2.4 Kompenzace fluorescenčního přísvitu (spectral-overlap)	29
I.2.5 Faktory ovlivňující flow cytometrické analýzy	30
I.2.5.1 Relativní intenzita fluorochromů	30
I.2.5.2 Nespecifická vazba	30
I.2.5.3 Stabilita tandemových fluorochromů	31
I.2.5.4 Sterická zábrana (steric hindrance)	32
I.2.5.5 Interakce (vzájemné ovlivňování) protílátek	32
II Zobrazování dat z flow cytometrické analýzy – strategie gatingu	33
II.1 Zobrazování dat z fyzikálních (FFS/SSC) a fyzikálně-chemických (SSC/CD45) vlastností buněk	33
II.2 Lymfoidní oblast (gate)	34
II.3 Blastická oblast (gate)	34
II.4 Progenitorová oblast (gate)	34
II.5 Plazmatická oblast (gate)	35
II.6 Monocytární oblast (gate)	35
II.7 Granulocytární oblast (gate)	35
II.8 Metastatická oblast (gate)	35

III	Protokoly, pracovní postupy	36
III.1	Doporučené postupy pro odběr, uchování a dopravu materiálu	36
III.2	Laboratorní metody	37
III.2.1	Příprava buněčné suspenze	37
III.2.2	Značení buněk pro přímou fluorescenci	37
III.2.3	Značení buněk pro nepřímou fluorescenci	38
III.2.4	Značení buněk pro stanovení lehkých řetězců kappa a lambda	38
III.2.5	Značení intracelulárních antigenů	38
IV	Praktická aplikace průtokové cytometrie v hematoonkologii	40
IV.1	Indikace k flow cytometrickému vyšetření v hematoonkologii	40
IV.2.	Nejdůležitější imunofenotypizační markery	40
IV.2.1	CD1a	40
IV.2.2	CD2	42
IV.2.3	CD3	42
IV.2.4	CD4	42
IV.2.5	CD5	42
IV.2.6	CD7	43
IV.2.7	CD8	43
IV.2.8	CD10	43
IV.2.9	CD11b	44
IV.2.10	CD11c	44
IV.2.11	CD13	44
IV.2.12	CD14	45
IV.2.13	CD15	45
IV.2.14	CD16	45
IV.2.15	CD19	45
IV.2.16	CD20	45
IV.2.17	CD21	46
IV.2.18	CD22	46
IV.2.19	CD23	46
IV.2.20	CD24	46
IV.2.21	CD25	47
IV.2.22	CD30	47
IV.2.23	CD33	47
IV.2.24	CD34	47
IV.2.25	CD36	47
IV.2.26	CD38	48
IV.2.27	CD41	48

IV.2.28	CD43	48
IV.2.29	CD45	48
IV.2.30	CD52	49
IV.2.31	CD56	49
IV.2.32	CD57	49
IV.2.33	CD58	49
IV.2.34	CD61	49
IV.2.35	CD64	50
IV.2.36	CD68	50
IV.2.37	CD79	50
IV.2.38	CD86	50
IV.2.39	CD90	50
IV.2.40	CD94	51
IV.2.41	CD99	51
IV.2.42	CD103	51
IV.2.43	CD117	51
IV.2.44	CD123	51
IV.2.45	CD133	51
IV.2.46	CD135	52
IV.2.47	CD138	52
IV.2.48	FMC7	52
IV.2.49	HLA-DR	52
IV.2.50	TCR	52
IV.2.51	Terminální deoxynukleotidyltransferáza (TdT)	53
IV.2.52	ZAP-70	53
IV.2.53	NG2 antigen	53
IV.2.54	CD235a	53
IV.3	Charakterizace klonálních B-lymfocytů	53
IV.4	Charakterizace abnormálních T-lymfocytů	54
IV.5	Charakterizace leukemických blastů	55
IV.6	Charakterizace dysplastických změn	57
IV.7	Doporučené postupy pro imunofenotypizaci akutních leukemií podle Evropské skupiny pro imunologickou charakterizaci leukemíí (EGIL)	58
IV.8	Doporučené postupy pro imunofenotypizaci imunoproliferativních onemocnění podle Evropské skupiny pro imunologickou charakterizaci leukemíí (EGIL)	59
IV.9	Akutní myeloidní leukemie	59
IV.9.1	FAB klasifikace akutní myeloidní leukemie	60
IV.9.2	Imunologická klasifikace akutní myeloidní leukemie	61

IV.9.3	WHO klasifikace akutní myeloidní leukemie	62
IV.9.4	Follow-up a detekce minimální reziduální choroby	72
IV.10	Akutní bifenotypová leukemie	74
IV.11	Prekurzorová B-lymfoblastická leukemie/lymfom	75
IV.11.1	FAB klasifikace prekurzorové B-lymfoblastické leukemie	75
IV.11.2	Imunologická klasifikace prekurzorové B-lymfoblastické leukemie	75
IV.11.3	Follow-up a detekce minimální reziduální choroby u prekurzorové B-lymfoblastické leukemie	78
IV.12	Prekurzorová T-lymfoblastická leukemie/lymfom	78
IV.12.1	FAB klasifikace prekurzorové T-lymfoblastické leukemie	78
IV.12.2	Imunologická klasifikace prekurzorové T-lymfoblastické leukemie	78
IV.12.3	Follow-up a detekce minimální reziduální choroby u prekurzorové T-lymfoblastické leukemie	80
IV.13	Blastický NK-buněčný lymfom (DC2 akutní leukemie)	80
IV.14	Extramedulární myeloidní tumor (granulocytární sarkom)	81
IV.15	Imunoproliferativní onemocnění z B-řady	81
IV.15.1	Chronická lymfatická leukemie/lymfom z malých lymfocytů (B-CLL/SLL)	81
IV.15.2	B-prolymfcytární leukemie (B-PLL)	84
IV.15.3	Lymfoplazmocytární lymfom (LPL)/Waldenströmová makroglobulinemie	85
IV.15.4	Lymfom z marginální zóny (MZL)	86
IV.15.5	Leukemie z vlasatých buněk (HCL)	87
IV.15.6	Folikulární lymfom (FL)	88
IV.15.7	Lymfom z plášťových buněk (MCL)	90
IV.15.8	Difuzní velkobuněčný B-lymfom (DLBCL)	90
IV.15.9	Burkittův lymfom (BL)	91
IV.15.10	Malignity z plazmatických buněk	92
IV.16	Imunoproliferativní onemocnění z T-řady	93
IV.16.1	T-prolymfcytární leukemie (T-PLL)	93
IV.16.2	Lymfoproliferace z velkých granulárních lymfocytů (LGL)	93
IV.16.3	Leukemie/lymfom z T-buněk dospělých (ATCL)	97
IV.16.4	Agresivní leukemie z NK-buněk	97
IV.16.5	Extranodální lymfom z NK-/T-buněk nazálního typu	97
IV.16.6	Intestinální lymfom z T-buněk, enteropatický typ	98
IV.16.7	Hepatosplenický T-lymfom	98
IV.16.8	Periferní T-lymfom nespecifikovaný	98
IV.16.9	Angioimunoblastický T-lymfom	98

IV.16.10 Anaplastický velkobuněčný lymfom (ALCL)	99
IV.16.11 Kožní T-lymfomy	100
IV.17 Myelodysplastické syndromy a chronické myeloproliferace	100
IV.17.1 Myelodysplastické syndromy	100
IV.17.2 Chronická myelomonocytární leukemie	103
IV.17.3 Chronické myeloproliferativní onemocnění	104
IV.18 Limitace flow cytometrické analýzy hematoonkologických onemocnění	104
 V Praktická aplikace průtokové cytometrie v nenádorové hematologii	106
V.1 Diagnostika paroxymální noční hemoglobinurie (PNH)	106
V.2 Diagnostika hereditární sférocytózy (HS)	108
V.3 Diagnostika hereditární poruchy funkce trombocytů	108
V.3.1 Glanzmannova trombastenie	108
V.3.2 Bernardův-Soulierův syndrom	108
V.3.3 Syndrom šedých trombocytů	108
V.4 Diagnostika imunitních trombocytopenií	109
V.5 Diagnostika megakaryocytárních trombocytopenií	110
V.6 Imunologické stanovení absolutního počtu trombocytů průtokovou cytometrií	111
V.7 Monitorování funkce trombocytů průtokovou cytometrií	111
V.7.1 Monitorování terapie inhibitory P2Y12 receptoru (clopidogrel, prasugrel)	112
V.7.2 Monitorování terapie IIb/IIIa antagonisty (Abciximab/ReoPro)	113
V.8 Analýza HPA-1 polymorfie	114
V.9 Stanovení trombocytárních mikročástic	114
V.10 Stanovení cirkulujících endoteliálních buněk	115
V.11 Diagnostika septického stavu průtokovou cytometrií	115
 VI Praktická aplikace průtokové cytometrie v transfuzní hematologii	117
VI.1 Potransfuzní purpura (PTP)	117
VI.2 Kontrola kvality skladovaných trombocytárních koncentrátů	117
 VII Praktická aplikace průtokové cytometrie v porodnictví a gynekologii	118
VII.1 Fetomaternální transfuze	118
VII.2 Novorozenecká aloimunitní trombocytopenie	118
 VIII Praktická aplikace průtokové cytometrie v transplantacní hematologii	119
VIII.1 Stanovení retikulocytů a retikulovaných trombocytů	119

VIII.2 Stanovení lymfoidních subpopulací při monitorování imunosupresivní terapie a obnovy imunitního systému po transplantaci	119
VIII.3 Stanovení periferních CD34+ kmenových buněk	120
VIII.4 Průkaz a identifikace anti-HLA protilátek průtokovou cytometrií	121
VIII.5 Potransplantační lymfoproliferativní onemocnění	123
IX Analýza DNA ploidie, buněčného cyklu a procesu buněčného zániku	124
IX.1 Analýza DNA ploidie a buněčného cyklu	124
IX.2 Analýza procesu buněčného zániku	124
X Lidské CD molekuly	129
Doporučená literatura	143
Rejstřík	146

01.01.1. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	23
01.01.2. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	24
01.01.3. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	25
01.01.4. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	26
01.01.5. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	27
01.02.1. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	81
01.02.2. Rezultáty analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	82
01.02.3. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	83
01.02.4. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	84
01.02.5. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	85
01.02.6. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	86
01.02.7. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	87
01.02.8. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	88
01.02.9. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	89
01.02.10. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	90
01.02.11. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	91
01.02.12. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	92
01.03.1. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	93
01.03.2. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	94
01.03.3. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	95
01.03.4. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	96
01.03.5. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	97
01.03.6. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	98
01.03.7. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	99
01.03.8. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	100
01.03.9. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	101
01.03.10. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	102
01.03.11. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	103
01.03.12. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	104
01.03.13. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	105
01.03.14. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	106
01.03.15. Schéma rozdělení výsledků analýzy sestaveného souboru s využitím průtokové cytometrie	107